

Likabehandling på Ängdala

Ängdala Skolors plan mot kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier

Innehåll

1. Inledning	4
1.1 Övergripande mål för Ängdala förskola, skola och fritidshem	4
1.2 Ängdala Skolors vision	4
1.2.1 Vår värdegrund	4
1.3 Relevanta lagar	4
1.4 Definitioner av begrepp	5
2. Utvärdering av likabehandlingsarbete i enlighet med föregående läsårs plan	6
2.1 Förskolan	6
2.2 Skolan	7
2.3 Fritidshemmet	10
3. Förskolan	10
3.1 Främjande och förebyggande arbete	10
3.2 Åtgärdande arbete	12
3.3 Framtidsvisioner	12
4. Skolan	13
4.1 Främjande och förebyggande arbete	13
4.1.1 Elevhälsoteam	14
4.1.2 Trivselråd	14
4.1.3 Nätvett	15
4.1.4 Skolenkät	15
4.1.5 Sociogram	15
4.1.6 Hälsosamtal åk F, 4 och 8	15
4.1.7 Psykosociala samtal åk 7	15
4.1.8 Pubertetssamtal åk 6	16
4.1.9 Sexualitet, samtycke och relationer åk 4-6	16
4.1.10 Dyslexiambassadörer & NPF-ambassadörer	16
4.1.11 Tillgängliga lärmiljöer	16
4.1.12 Implementering av anpassningar	17
4.1.13 Undervisningens organisering	17
4.1.14 Elevhälsan besöker arbetslagen	18
4.1.15 Mitterminskonferens	18
4.1.16 Skolregler med konsekvenstrappa	18
4.1.17 Mobilpolicy	18
4.1.18 Ängdalas olika råd	18
4.2 Åtgärdande arbete	
4.2.1 Arbete utifrån analys av inkomna incidentrapporter om kränkande behandling	19
4.2.2 Rastverksamhet F-3	19
4.2.3 Arbete utifrån uppmärksammade behov	20
4.3 Framtidsvisioner	20
5. Fritidshemmet	20

5.1 Främjande och förebyggande arbete	20
5.2 Åtgärdande arbete	21
5.2.1 Planering av fritidshemmets verksamhet	21
6. Klagomålshantering	21
9. Källor	22

1. Inledning

1.1 Övergripande mål för Ängdala förskola, skola och fritidshem

Likabehandlingsarbetet handlar om att Ängdala skolor ska vara en plats där alla arbetar för elevers lika rättigheter och möjligheter samt för en skolmiljö som är fri från diskriminering, trakasserier (inklusive sexuella trakasserier) och kränkande behandling. En trygg skolvardag är en förutsättning för att lära och utvecklas. Det är, i enlighet med skollagens 6 kapitel 6§, huvudmannen som ansvarar för att det finns ett målinriktat arbete med att förebygga diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

1.2 Ängdala Skolors Vision

Ängdala skolors vision är att vara samtidens och framtidens förskola och skola!

Detta gör vi genom att:

Vi med ett gemensamt förhållningssätt, arbetar tillsammans med eleven i centrum.

Vi erbjuder förstklassig utbildning i inspirerande lärmiljö, där varje individ har möjlighet att utveckla sin fulla potential.

Vi ser till att varje barn utvecklas till en aktiv och engagerad individ med redskap att möta världen.

Vi försäkrar oss om att varje barn känner sig värdefullt, med ett inkluderande synsätt.

”Det är viktigt för oss att det går bra för dig.”

1.2.1 Vår värdegrund

Kunskap

Med skickliga medarbetare och målmedvetet arbete ska varje elev ges möjlighet att utveckla ett livslångt lärande, fyllt av glädje och lust.

Med undervisning som vilar på vetenskaplig grund säkerställs utbildningens kvalitet.

Med höga förväntningar skapar vi framgångsrika elever.

Respekt och engagemang

Med engagerande vuxna skapar vi en trygg, stimulerande miljö som kännetecknas av ett öppet och tillåtande klimat.

Mötet

Med uppmuntran och bekräftelse i det dagliga mötet stärker vi elevernas självkänsla

Med vuxna som goda förebilder har vi ett hänsynsfullt bemötande mot varandra.

1.3 Relevanta lagar

Diskrimineringslagen och Skollagen kap 6 är de lagar som reglerar förbud mot kränkande behandling, diskriminering, trakasserier samt repressalier gentemot barn/elever.

Den 1 januari 2017 skärptes diskrimineringslagen och lagen säger nu att skolan måste arbeta förebyggande med aktiva åtgärder för att diskriminering inte ska uppstå. De aktiva åtgärderna måste innefatta samtliga sju diskrimineringsgrunder. Skolan måste enligt lag genomföra ett fortlöpande arbete i fyra steg. Det innebär att skolan ska *undersöka* vilka risker för diskriminering det finns i verksamheten och *analysera* orsaker till de risker undersökningen visade för att sedan *åtgärda* genom främjande och förebyggande insatser och slutligen *följa upp* och utvärdera arbetet. Skolan ska också ta fram riktlinjer och rutiner mot trakasserier och sexuella trakasserier (Diskrimineringsombudsmannen, 2017).

FN:s konvention om barnets rättigheter är också högst relevant. Barnkonventionen är sedan 1 januari 2020 en del av svensk lag och den syftar till att garantera alla barn deras mänskliga rättigheter (<https://unicef.se/barnkonventionen>).

1.4 Definitioner av begrepp

Kränkande behandling: ett uppträdande som utan att vara diskriminering eller trakasserier kränker en persons värdighet.

Kränkningar kan vara:

- Fysiska, t.ex. slag och knuffar
- Verbala, t.ex. hot, svordomar och öknamn
- Psykosociala, t.ex. utfrysning och grimaser
- Text- och bildburna, t.ex. genom klotter, brev, sms, mms, fotografier, teckningar, lappar eller sociala medier

Personerna eller personen som utsätter någon annan för en kränkning behöver inte nödvändigtvis ha ont uppsåt eller mena något illa. Det räcker med att den som är utsatt känner ett obehag eller hot. Det är alltså viktigt att poängtera att det är personen som är utsatt som avgör vad som är en kränkning för hen.

Kränkande behandling som hänger samman med någon av de sju diskrimineringsgrunderna som anges i Diskrimineringslagen kallas för *diskriminering*, *trakasserier* eller *sexuella trakasserier*. Diskrimineringsgrunderna är: *kön*, *könsöverskridande identitet eller uttryck*, *etnisk tillhörighet*, *religion eller annan trosuppfattning*, *funktionshinder*, *sexuell läggning* och *ålder*.

Diskriminering: När en person, medvetet eller omedvetet, utsätter en viss grupp eller person för orättvis behandling. Diskriminering förutsätter ett maktövertag hos den som diskriminerar – alltså kan en lärare diskriminera en av sina elever, men inte tvärtom. En elev kan därmed inte heller i juridisk mening diskriminera en annan elev, eftersom de är jämställda. Diskriminering kan vara *direkt* eller *indirekt*. Är den direkt innebär det att en elev missgynnas och att det har en direkt koppling till exempelvis elevens kön. Om det handlar om indirekt diskriminering så behandlas alla lika men i praktiken missgynnas någon, exempelvis om alla får samma mat i skolan diskrimineras de elever som inte serveras den mat de behöver av till exempel religiösa skäl.

Trakasserier: När det inte finns någon maktobalans mellan de som är inblandade, till exempel om båda eller samtliga är elever på skolan, så klassas handlingen istället som trakasserier. Det handlar således om ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier kan vara:

- En tjej får hånfulla kommentaren i matsalen att hon kan torka borden för det gör tjejer bäst (trakasserier utifrån *kön*).
- En elev på skolan har ett syskon som har en CP-skada och eleven känner sig sårad och ledsen över att många i skolan använder uttrycket ”jävla CP-barn” (trakasserier utifrån *funktionshinder*).

Sexuella trakasserier: Ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Sexuella trakasserier kan vara:

- En tjej på skolan känner sig ledsen och utsatt då en annan elev går och drar i hennes BH-band (sexuella trakasserier utifrån *kön*).

(Diskrimineringsombudsmannen, 2012).

2. Utvärdering av likabehandlingsarbete i enlighet med föregående läsårs plan

2.1 Förskolan

EHT förskola

Under läsåret har vi träffats med fokus på förskolans barn vid 4 tillfällen. Vi har arbetat efter den struktur och organisation för förskolans elevhälsoarbete som vi utarbetat, där specialpedagog, biträdande rektor förskola och biträdande rektor skola träffas. Vid behov har vi bjudit in övriga kompetenser från Elevhälsan.

Detta arbetssätt är en givande och förebyggande insats som kan fånga upp barns behov i ett tidigt skede.

Barns trivsel och delaktighet

Vi har genomfört ”trivselsamtal” med samtliga 5-åringar. Detta för att skapa oss en tydligare bild av deras tankar om sin förskola och för att på ett systematiskt sätt ta till oss deras åsikter om trivsel på förskolan. Både personal och barn har upplevt detta som positivt och vi kommer därför att fortsatt tillämpa ”trivselsamtal” med målet att utöka det till fler åldersgrupper.

Barnråd

Alla 5-åringar har deltagit i Barnråd med förskolans specialpedagog. Barnrådets syfte är delaktighet och inflytande från barnen. Frågor som trygghet, trivsel och gemensamma aktiviteter har diskuterats.

Tala till och tala med

All personal har utbildats i ”Tala till och tala med” som är ett material som syftar till reflektion kring vilka barn man pratat med som pedagog under en dag samt vad som blir sagt. Förskolans specialpedagog har följt upp arbetet och genomfört utbildningen.

2.2 Skolan

Elevhälsoteam

Skolans elevhälsoteam har under föregående läsår fungerat som planerat och på ett tillfredsställande vis. Arbetet fortsätter med samma upplägg innevarande läsår. Elevhälsan har under läsåret utökat sitt samarbete och sin struktur gällande elevernas närvaro tillsammans med arbetslagen, något som vi upplever som positivt och en främjande insats. Under läsåret 24/25 har vi fortsatt ökat den specialpedagogiska kompetensen med inriktning mot förskolan, vilket gett utrymme för mer specialpedagogisk tid till F-3. Detta har lett till att personalen på förskolan har haft ett kontinuerligt specialpedagogiskt stöd. Personalen har lyft upplägget som positivt, till exempel vid medarbetarsamtal. Vidare har skolans kurator haft handledning för förskolans personal under läsåret 24/25.

Trivselsråd

Vi kan konstatera att intresset, från elevernas sida, för att delta i trivselsrådet minskar med åldern. Det har varit svårt att motivera 7-9-eleverna att komma på möten. Vi har 2 planerade Trivselsråd för respektive stadium per termin. Trivselsråden leds av skolkurator, skolsköterska/pedagog. Under läsåret har fokus på träffarna varit trivsel och trygghet på skolans olika områden. Under kommande läsår kommer arbetslagens trivselmål att stå i fokus för Trivselsrådets samtal och arbete.

Ängdala online

På Ängdala har materialet Lajka ersatt Ängdala online och alla pedagoger har tillgång till materialet. Årskurs 3 har haft ett särskilt fokus på nätet i en insats där skolkurator och skolbibliotekarie har arbetet med eleverna för ökad medvetenhet om livet på nätet. Årskursen fick även besök från elever i årskurs 7 som agerade förebilder och pratade utifrån sitt perspektiv.

Skolenkät

Vi har under läsåret valt att använda oss av Atvexas enkäter samt de som Skolinpektionen skickar ut. Detta för att minska enkättröttheten och öka svarsfrekvensen. Eleverna åk 6-9

fyller även i en enkät om drogvanor via kommunen. Elevernas svarsfrekvens är hög. Resultaten är goda både gällande trivsel, trygghet och kunskapsutveckling

Sociogram

Sociogram har genomförts i alla årskurser under HT 24 och VT 25 och det upplevs, av lärarna, som en mycket bra kartläggningsmetod för att främja sociala relationer samt studiero och trygghet i klassrummet. Resultaten diskuteras under Mitterminskonferenserna då det beslutas om eventuella åtgärder.

Psykosociala kartläggningssamtal åk 7

Denna insats har under läsåret 24/25 inte genomförts till förmån för akuta ärenden. Under kommande läsår kommer vår kurtatar att erbjuda dessa samtal under vårterminen i årskurs 8 för berörda elever. Planen är att genomföra det för årskurs 7 under hösten.

Hälsosamtal åk F, 4 och 8

Dessa samtal har genomförts i enlighet med tänkt plan och fyllt sitt syfte.

Pubertetssamtal åk 6

Dessa samtal har genomförts i enlighet med tänkt plan och fyllt sitt syfte.

Undervisning i sexualitet (identitet), samtycke och relationer åk 4-6

Denna insats har genomförts och fungerat väl. Insatsen genomförs som ett samarbete mellan pedagoger och elevhälsan i årskurs 6. I arbetet har skolkurator och skolsköterska utökat upplägget till att även innefatta psykisk hälsa.

Dyslexiambassadörer

Skolans dyslexiambassadörer har under läsåret 24/25 varit 4 till antalet och de har med framgång besökt årskurs 3, 4, 5 och 6. Vi har dessvärre inte haft någon elev som under läsåret velat vara ADHD-ambassadör, men under besöken i klasserna har även den funktionsvariationen lyfts. EHT har som målsättning att få någon elev med sig som kan prata om andra funktionsvariationer och arbetar för det.

Tillgängliga lärmiljöer

Det arbetet som genomfördes läsåret 24/25 har varit framgångsrikt och kommer under kommande läsår att utvecklas ytterligare.

Implementering av anpassningar

Rutiner för detta har fungerat väl men EHT behövs som stöttning till pedagogerna i arbetet med att utvärdera och revidera elevers anpassningar. För att stötta pedagogerna i detta arbete träffar specialpedagogerna arbetslagen på schemalagda tider. Rutinerna kvarstår och uppföljning kommer fortsatt ske i samband med Mitterminskonferenser och under junidagarna.

Undervisningens organisering

Utvärderingen visar att de sätt på vilket vi organiserar undervisningen i syfte att motverka diskriminering är fungerande. Vi menar dock att det finns möjlighet att utveckla detta vidare och ständigt medvetandegöra dessa perspektiv.

Elevhälsoteamet besöker arbetslagen

Rutinen upplevs som välfungerande.

Mitterminskonferens

Dessa konferenser har genomförst enligt plan och har fyllt sitt syfte.

Skolregler med konsekvenstrappa

Skolregler såväl som konsekvenstrappa finns oförändrade kvar. Det finns dock anledning att se över konsekvenstrappan, då personalen och elever sänder signaler att den är svår att följa och förstå. Det finns också anledning att utvärdera skolreglerna och revidera dem tillsammans med elevrådet.

Mobilpolicy

Eleverna i åk 7-9 får använda sina mobiltelefoner i skolan då det inte är lektionstid. Utvärderingen visar att reglerna inte alltid följs och att det skapar en del diskussioner mellan vuxna och elever. Under läsåret har skolan valt att samla in mobiltelefoner i valda årskurser (3-6) för att det fanns en problematik kring mobilanvändning och hantering av sociala medier. Utvärderingen visar på goda resultat av insamlingen. Under kommande läsår behöver det utarbetas en ny mobilpolicy.

Skolenkät och Trivselmål

Trivselmål är upprättade i samtliga arbetslag och skolenkäter är genomförda.

Ängdals olika råd

Det som är utmaningen för alla råd är att få deltagande elever att komma på mötena. Planen är att vi ska arbeta vidare med samma råd under läsåret 25/26.

Elevråd

Klassråd

Matråd

Medieråd

Trivselråd

Fritidsråd

Rastverksamhet F-3

Planeringen med rasterna för årskurserna har gett bra effekt och vi kommer att fortsätta med att åk 1 har en egen rast på förmiddagen och att de är på gamla skolgården. Vi

utökar rastverksamheten för att locka till aktiviteter bland annat genom att erbjuda Rasrbibbla. Under kommande läsår utvecklar vi arbetet med bra raster med en insats i F-klass.

2.3 Fritidshemmet

Det finns fortsatt en tanke om att det är värdefullt att eleverna på fritids har en fritidsmentor. De elever som haft ett tydligt behov av det har haft tillgång till en fritidsmentor. Arbetet behöver utvecklas vidare under kommande läsår.

Sedan läsåret 24/25 har fritidspersonalen ingått i team kring årskurserna F,1 och 2. Detta har förbättrat relationerna barn och vuxna emellan samt ökat möjligheten för samarbete vuxna emellan kring eleverna.

Personalen har under läsåret handletts av vår skolpsykolog i syfte att tydliggöra lärmiljöer efter elevernas behov. Detta för att öka tillgängligheten för alla barn. Utfallet har varit positivt.

I utvärderingar har det funnits önskemål om att träffa specialpedagog regelbundet och i kommande läsårs planeringar finns två planerade träffar per termin.

Som ett främjande och övergripande arbete har fritidshemmet jobbat med vänliga handlingar vilket har gynnat gemenskap, glädje och kreativitet.

3. Förskolan

3.1 Främjande och förebyggande arbete

För att förebygga all form av kränkande behandling arbetar förskolans pedagoger målmedvetet genom:

- att vara goda förebilder genom att t.ex. använda ett vårdat språk, visa ömsesidig respekt för varandra, vägleda barnen i olika situationer samt ta ansvar för förskolans trivsel och ordning.
- att dagligen uppmärksamma och bekräfta varje enskilt barn genom att möta upp varje barn på morgonen och medvetet samtala med varje barn individuellt.
- att kontinuerligt arbeta i smågrupper med barnen och föra diskussioner tillsammans med barnen så att varje barn ges möjlighet att uttrycka sina tankar och idéer.

- att arbeta aktivt med konfliktlösning genom att kontinuerligt använda material som t.ex. barnkonventionens Kompisböcker och Vävplarna. Även materialet Vännerna i kungaskogen används för att uppnå bland annat detta.
- att ge alla barn lika stort inflytande över verksamheten och lika stort utrymme genom att t.ex. bemöta individen utifrån hens förutsättningar. Alla barn fattar gemensamma beslut och vi inreder lokalerna efter barnens intressen så att det uppmuntrar till gemensam lek.
- Årligen undersöker, reflekterar och reviderar vi information kring riskzoner i vår inne- och utemiljö. Dessa platser finns dokumenterade i form av foto på varje avdelning. Samtliga pedagoger är medvetna om och har extra uppsyn över dessa platser. Där "risk" kan förebyggas sätts åtgärd in. Under maj månad lyfter alla avdelningar en diskussion om befintliga riskzoner tillsammans med barnen. Alla pedagoger gör sig medvetna om förskolans riskzoner utifrån bilder. Minst en pedagog ska vistas nära varje riskzon vid utevistelse.
- Vi diskuterar, reflekterar och pratar tillsammans med barnen och med vårdnadshavare om olika lösningar i uppkomna konfliktsituationer, kränkningar, diskrimineringar.
- Vi väcker intresset och nyfikenhet för andra kulturer bland annat genom att vi har böcker på barnens hemspråk och serverar mat från olika länder, där vi i samband med det lär oss och pratar om det landet.
- Vi genomför olika former av demokratiska val/omröstningar. Barnen får t.ex. rösta om vart vi ska gå på våra utedagar.
- Vi tar medvetet del av det kulturutbud som berör värdegrundsarbetet.
- I samband med föräldramöten gör vi föräldrarna medvetna om vår värdegrund och vårt arbete med att motverka kränkande behandling.
- Vi diskuterar och reflekterar över olika funktionshinder tillsammans med barnen.
- Några tillfällen per år arrangerar vi gemensamma aktiviteter för hela förskolan, t.ex. Höstfest och Förskolans dag i syfte att främja insyn, samarbete och gemenskap mellan hus och avdelningar.
- I uppstarten på höstterminen arbetar hela förskolan med värdegrundsarbete fokuserat på att skapa trygga sociala relationer och positiv gruppdynamik.

- Barnen och deras vårdnadshavare ges möjlighet till ökat inflytande och delaktighet genom att de inför utvecklingssamtalet ombes svara på eller skriva ner frågor om förskolan.
- Pedagogerna på förskolan erbjuds grupphandledning med Ängdals kurator, två tillfällen per termin och grupp. Grupperna består av en representant från respektive avdelning. Grupphandledningen syftar till att utveckla både samarbete och kompetens inom förskolans pedagoggrupp.
- Varje hus har en så kallad husvärd, som har till uppgift att vara språkrör mellan huset och förskolans ledning.
- Två gånger per termin kommer EHT förskola att träffas för möte kring förskolan och dess elevhälsoarbete. Från och med HT23 finns en specialpedagog för båda våra förskolor, på 50%.
- Då gruppindelningen inför Hus 3 fått positiv effekt på grupperna och de sociala strukturerna fortsätter organisationen som en förebyggande insats.
- "Trivselsamtal" med alla 5-åringar genomförs under våren.
- Alla 5-åringarna har under läsåret deltagit i Barnråd tillsammans med förskolans specialpedagog där de har fått komma med önskemål och förslag inför gemensamma aktiviteter, pratat trivsel och trygghet samt gjort en trygghetsvandring.
- "Tala till och tala med", är ett material som personalen utbildats i och som används för att uppmärksamma vilka barn man pratat med och om vad dagligen som personal.

3.2 Åtgärdande arbete

EHT förskola

Under läsåret 23/24 utökar vi den specialpedagogiska kompetensen på förskolan. Rutiner för EHT förskola har skapats och vi arbetar vidare enligt upplagd struktur.

3.3 Framtidsvisioner

- Det finns en framtidsvision om att utveckla trivselsamtalen/enkäter till de yngre barnen åldersgrupper.

4. Skolan

4.1 Främjande och förebyggande arbete

För att förebygga all form av kränkande behandling/diskriminering/trakasserier arbetar skolans personal målmedvetet genom:

- Att vara goda förebilder, exempelvis genom att använda ett vårdat språk, alltid komma i tid till lektionerna, hålla ordning omkring sig, ta ansvar för att det är god stämning på skolan, hjälpa elever med konflikthantering och vara rädd om skolans och sina egna saker. Vidare ska skolans gemensamma regler följas.
- Att dagligen bekräfta varje enskild elev. Detta kan göras exempelvis genom att ha ögonkontakt och hälsa eleverna välkomna när de kommer till klassrummet.
- Att ha tätt samarbete lärare emellan genom arbetslagsträffar minst en gång i veckan.
- Att i början av varje läsår synliggöra denna plan för såväl skolans personal, elever som föräldrar.
- Att skolans personal alltid finns tillgängliga under elevernas raster genom ett planerat rastvärdsschema. Personalen som är rastvärdar bär för ändamålet avsedd väst, så att de syns tydligt.
- Att arbeta aktivt med konfliktlösning genom att personalen hjälper eleverna att lösa konflikter och diskutera olika dilemman tillsammans med dem.
- Att medvetet arbeta för att ge alla elever lika stort inflytande över verksamheten och lika stort utrymme. Detta genom att arbeta mot ett tillåtande åsiktsklimat i klassrummet.
- Att ha kontinuerliga diskussioner med eleverna vid t.ex. klassråd och mentorstid (åk 7-9) där de kan påverka sin skolsituation.
- Att ha en god föräldrakontakt med minst ett utvecklingssamtal/ämnessamtal per termin.
- Följa Ängdals handlingsplan vid kännedom om incidenter samt att följa rutiner kring att skriva incidentrapport.
- Vid läsårstart träffar EHT samtliga arbetslag för genomgång av bland annat rutiner kring samarbetet gällande elever, närvaroarbete, likabehandlingsplan, incidentrapportering, anpassningar, värdegrundsarbete och kunskapsutveckling med olika förutsättningar.

4.1.1 Elevhälsoteam

På Ängdala grundskola finns ett elevhälsoteam (EHT) bestående av flera olika professioner, under läsåret 25/26 kommer tiden för skolpsykologen att utökas med en dag i veckan. Vi som ingår i skolans elevhälsoteam är:

Anna Aspelund (biträdande rektor samt samordnare för EHT) - arbetar heltid

Annika Bramsved-Jönsson (skolsköterska) - ledig onsdagar

Nathalie Nsar (skolkurator) - arbetar 80%

Henrik Nillund (speciallärare/specialpedagog) - arbetar heltid

Jenny Rennmark (specialpedagog) – arbetar heltid

Karin Nyqvist (specialpedagog) – arbetar heltid

Daniel Gustavsson (skolpsykolog) - arbetar 40%

Lars Börjesson (rektor) - arbetar heltid

Lärandet ska vara fyllt av lust och glädje och för att varje enskild elev ska kunna prestera utifrån sin bästa förmåga krävs det att de mår bra. Skolan har ett uppdrag att arbeta med elevers lärande men även med deras hälsa. I enlighet med forskning så vet vi att den psykiska hälsan är betydelsefull för elevers skolprestation och elevhälsoteamet samverkar för att ge våra elever bästa möjliga skolgång.

EHT träffas i olika konstellationer veckovis och alla tillsammans varje vecka för att diskutera de olika ärenden eller frågor där våra kompetenser tillsammans kan hitta fungerande lösningar. EHT:s mötestid är torsdagar 14.00-16.00. De arbetsuppgifter EHT har är såväl hälsofrämjande och förebyggande som åtgärdande. EHT lutar sig mot ett salutogent synsätt, vilket innebär att målet är att se vad som fungerar och att stärka det istället för att hitta fel och brister. EHT fungerar som ett bollplank för övrig personal, deltar på arbetslagsmötena och är en aktiv del av skolledning

4.1.2 Trivselråd

Under läsåret 25/26 sammankallar kurator och skolsköterska elever från respektive arbetslag till Trivselråd två gånger per termin.

Under någon av de första skolveckorna på höstterminen väljs två representanter från varje årskurs ut. Mentorerna ansvarar för att genomföra detta och meddela skolsköterska/kurator vilka som är årskursens fyra representanter.

I dessa möten får EHT, genom skolsköterska och kurator, ta del av Trivselrådets iakttagelser från klassen och hur stämningen är på skolan i stort. Fokus kommer hädanefter också att läggas också på att medvetandegöra och tydliggöra Trivselmålen som är uppsatta i respektive arbetslag.

4.1.3 Nätvett

Alla pedagoger har tillgång till Lika för att öka kommunikationen om internet mellan vuxna och elever samt att ge eleverna bästa möjliga förutsättningar för en trygg tillvaro på nätet. Syftet är dessutom att väcka barnens medvetenhet kring vad internet är och innebär samt att lära dem om källkritik. EHT kommer under läsåret att göra en planerad insats tillsammans med skolbibliotekarie i åk 3 då mobilanvändandet i den åldern ökar.

4.1.4 Skolenkät

Varje vårtermin genomför skolans elever en skolenkät i åk F-9, från och med läsåret 23/24 använder vi oss av Atvexas enkät. Eleverna har där möjlighet att svara på frågor om såväl skolans fysiska och psykosociala miljö, som deras nätmiljö. Resultaten sammanställs av Atvexa och diskuteras sedan med EHT och ledningsgrupp. Enkätens resultat analyseras av elevhälsoteamet och ledningsgruppen. Ett eller flera övergripande mål för Ängdala skolor sätts upp i samband med analysen. De tilltänkta målen samt insatser presenteras av skolläda för övrig personal. Utförlig beskrivning av arbetsgång och förväntningar återfinns i dokumentet *Rutiner för trivselmål* i SKA under trivselmål.

4.1.5 Sociogram

Mentorerna ansvarar för att eleverna fyller i sociogram i oktober och mars varje läsår. Vidare sammanställer mentorerna sociogrammet och tar hänsyn till resultat vid gruppindelningar m.m. Analysen av sociogrammet presenteras vid Mitterminskonferensen.

4.1.6 Hälsosamtal åk F, 4 och 8

Obligatoriska hälsosamtal genomförs av skolsköterska i F-klass, åk 4 och åk 8. Genomgång av elevens fysiska och psykiska hälsa.

4.1.7 Psykosociala samtal åk 7 och 8

Under hösten bjuder kurator in alla årskurs 7 och under våren eleverna i åk 8 till enskilda samtal.

4.1.8 Pubertetssamtal åk 6

I enlighet med skolhälsovårdens riktlinjer genomförs pubertetssamtal, av skolsköterska, med elever i åk 6.

4.1.9 Sexualitet, samtycke och relationer åk F-9

Under läsåret 25/26 kommer det arbetas vidare med att implementera ämnet så det genomsyrar hela verksamheten. Arbetet blir ett samarbete mellan EHT och undervisande pedagoger. En planerad insats från EHT görs i åk 6.

4.1.10 Dyslexiambassadörer & NPF-ambassadörer

Samordnare för elevhälsoteamet driver tillsammans med fyra elever med dyslexi ett arbete som handlar om att synliggöra dyslexi och öka kunskapen om vad det är och innebär. Skolans dyslexiambassadörer är en tjej och tre killar som själva har diagnosen. Dessa ambassadörer går sedan ut till yngre elever för att berätta och upplysa dem om dyslexi och vilka hjälpmedel de använder. Förhoppningen är att detta leder till ökad kunskap och förståelse för hur det är att ha dyslexi, att personal och elever får insikt i vilket stöd eleven med dyslexi har rätt till och förhoppningen är även att normalisera denna funktionsnedsättning. Skolans dyslexiambassadörer bidrar på så vis till att aktivt motverka diskriminering utifrån just diskrimineringsgrunden funktionsnedsättning. I samband med besök i klasserna går information om dyslexi och om skolans dyslexiambassadörer ut till vårdnadshavare i de klasser som får besök. Detta för att sprida kunskap och uppmuntra till diskussion om olikheter och normalisera diagnosen. Arbetet finns tillgängligt på hemsidan dyslexiambassadorerna.se.

Från och med läsåret 23/24 har Ängdala Skolor även haft en NPF-ambassadör då någon elev vågat prata om det. Syftet med detta är att, liksom dyslexiamassadörerna, sprida kunskap om olika diagnoser och öka medvetenheten och toleransen för olikheter bland andra elever. Under läsåret 25/26 hoppas vi på att ha en NPF-ambassadör med oss.

4.1.11 Tillgängliga lärmiljöer

För att främja en god studiemiljö och att förebygga diskriminering utifrån funktionsnedsättning arbetar elevhälsan med att skapa tillgängliga lärmiljöer. Detta görs exempelvis genom återkommande fortbildning för skolans personal för att säkerställa kompetensen gällande olika typer av funktionsnedsättningar eller andra hinder som kan påverka elevens kunskapsutveckling. Skolan har också stor tillgång till alternativa läromedel exempelvis i form av appen Inläsningstjänst och det finns rutiner för att säkerställa att alla elever i behov av alternativa verktyg får det tillgodosett. För att stärka den akademiska självbilden hos de yngre eleverna arbetar vi aktivt med att tidigt

kompensera vid svårigheter med avkodning. Vi arbetar aktivt med att förbättra lärmiljön genom specialpedagogiska insatser för elever i behov av särskilt stöd. Det finns rutiner för kartläggning av läs- och skrivutveckling och hur identifierade behov åtgärdas. Vid bedömningar finns det rutiner för att hänsyn ska tas till elevens förutsättningar. Vi har utarbetade rutiner för hur överlämning och uppföljning ska gå till när våra elever byter stadie och/eller lärare samt fritids. Överlämning till lärare i moderna språk inför åk 6. Skolan har en gemensam lärplattform, InfoMentor, där lärarna skapar tydliga riktlinjer och struktur i skolarbetet för elever och vårdnadshavare. För eleverna i åk 7-9 används Google classroom som ett komplement.

4.1.12 Implementering av anpassningar

Vi har rutiner för hur alla elevers anpassningar ska utvärderas. Mentor och eleven utvärderar anpassningarna med 8-10 veckors mellanrum och vårdnadshavarna informeras via InfoMentor. Utvärderingen dokumenteras i elevens IUP. Detta säkerställer att elevens anpassningar följer elevens utveckling och de krav eleven möter. En gång per termin stämmer ansvarig för elevhälsan och rektor av med respektive mentor hur arbetet med elevernas anpassningar fungerar under en så kallad Mitterminskonferens. Dessa rutiner fungerar som en aktiv åtgärd för att motverka diskriminering utifrån funktionsnedsättning.

4.1.13 Undervisningens organisering

På Ängdala organiserar vi undervisningen på sådant sätt att vi aktivt ämnar motverka diskriminering. Exempel på hur detta görs och utifrån vilken diskrimineringsgrund:

- När det kommer till fördelning av ordet i klassrummet använder lärarna i F-9 slumpgenerator och "glasspinnar" med namn för att säkerställa att talutrymmet i klassrummet inte påverkas av vilket *kön* eleven har.
- När det gäller undervisningen i svenskämnet i åk 5-9 väljs litteratur ut med diskrimineringsgrunderna i åtanke för att eleverna ska utveckla kunskap för människor i olika situationer. I årskurs 5 läser eleverna t.ex. Anne Frank och diskuterar i samband med detta svårigheter som kan vara kopplade till diskrimineringsgrunderna *religion* och *etnicitet*.
- I undervisningen åk 7-9 hålls diskussioner om stereotypa bilder/fördomar i vårt samhälle och hur dessa påverkas oss och reproduceras. Vi lär eleverna att ha ett kritiskt tänkande när det gäller detta.
- Vi har en gemensam lektionsstruktur, Ängdala-modellen, för att öka studieron. Tanken är även att eleverna ska känna igen sig och veta vad som förväntas av dem oavsett vilken

lärare de har. Modellen hittar ni på den gemensamma servern i mappen - PERSONALHANDBOK - bokstav "Ä".

- Varje läsårsstart inleder hela Ängdala grundskola med mentorsdagar. Utgångspunkten tas i skolans värdegrund/värdeord och syftar till att främja trivsel, trygghet, känsla av sammanhang samt skapa relationer mellan mentor/elever och elever emellan.
- För att främja relationer mellan årskurserna på högstadiet är lektionerna förlagda i hela korridoren för samtliga årskurser så att alla möts på ett naturligt sätt.

4.1.14 Elevhälsan besöker arbetslagen

Under läsåret kommer representant från elevhälsan besöka arbetslag 1-3 och 4-6 kontinuerligt för att främja samarbete mellan elevhälsa och arbetslagen samt ges möjlighet bidra med sin kompetens i diskussioner. I arbetslag 7-9 kommer samverka med EHT ske i mindre konstellationer efter behov. I dessa träffar ingår även arbetet med att främja närvaron för eleverna då vi gemensamt följer upp elevernas frånvaro.

4.1.15 Mitterminskonferens

I oktober och mars genomförs mitterminskonferenser där elevhälsoteam och rektor bjuder in alla mentorer. Under konferenserna diskuteras bland annat elevernas anpassningar, sociala förmåga och kunskaper i förhållande till målen i läroplanen. Dokumentet *Rutiner för mitterminskonferens* hittar ni på den gemensamma servern i mappen - PERSONALHANDBOK - bokstav "M".

4.1.16 Skolregler med konsekvenstrappa

Skolans ledning har tillsammans med elevrådet arbetat fram skolregler med information om konsekvenstrappa. Dokumentet hittar ni på den gemensamma servern i mappen - PERSONALHANDBOK - bokstav "S". Under läsåret 25/26 kommer en revidering av dessa att ske.

4.1.17 Mobilpolicy

Skolans ledning har tillsammans med elevrådet arbetat fram Ängdalas mobilpolicy. Den hittar ni på den gemensamma servern i mappen - PERSONALHANDBOK - bokstav "M". Under läsåret 25/26 kommer en revidering av denna policy att bli aktuell.

4.1.18 Ängdalas olika råd

På Ängdala har vi följande råd där elevrepresentanter deltar och får sin röst hörd:

Elevråd

Klassråd

Matråd

Medieråd

Trivselråd

4.2 Åtgärdande arbete

Arbetslagen har gjort en övergripande analys av elevenkätens resultat F-9 (elever). Utifrån den har följande mål upprättats för läsåret 25/26:

Insatser som är planerade för att nå dessa mål finns på gemensamma filytan under mappen SKA 25/26.

Mål för arbetslag 1-3:

- Skapa en bättre och lugnare miljö i matsalen
- Hålla en bättre ordning i klass- och kapprum och på toaletterna.

Mål för arbetslag 4-6: RESPEKT: öka respekten för skolans material, och för varandra. Eleverna ska utveckla sin förmåga att socialisera med varandra.

Mål för arbetslag 7-9:

- Skapa en trygg och lugn miljö i våra korridorer.

4.2.1 Arbete utifrån analys av inkomna incidentrapporter gällande kränkande behandling

Efter analys från inkomna incidentrapporter har EHT identifierat följande fokusområden som under uppstartsdagarna kommer att presenteras för all personal för att vi tillsammans ska kunna jobba vidare med mål att:

- Göra eleverna medvetna om hur man får/inte får använda film och foto på skolkamrater.
- Eleverna ska ha som första strategi att hämta vuxen vid konflikter de inte kan lösa själva.
- All personal gemensamt hindrar "skojbråk".
- Skapa trygghet i tävlingssammanhang framförallt på våra fotbollsplaner.

4.2.2 Rastverksamhet F-3

Vi har under läsåret 23/24 uppmärksammat att eleverna i de lägre årskurserna oftare hamnar i konflikt under rasterna. Det är många barn på liten yta och inte lika många barn får tillgång till rastaktiviteten. Årskurs 1 kommer fortsatt att ha sin förmiddagsrast på gamla skolgården enskilt och först efter utvärdering få tillgång till "nya" skolgården. Vid annan tid har årskurs 2 och 3 sin rast och vi tillämpar då även nya skolgården. Rastaktiviteter för dessa elever ska fortsatt prioriteras och en insats kommer att göras i F-klass som vi kallar "Rastvett". Insatsen görs i augusti och innebär att vi med stöd av bilder visar eleverna vad man kan göra på rasten och hur man gör om något blir fel.

4.2.3 Arbete utifrån uppmärksammade behov

Vi har under de senaste läsåren uppmärksammat en ökad stress och oro hos eleverna. Utifrån det har vi inför läsåret 25/26 valt att bjuda in en extern föreläsare för elever och personal i årskurs 7-9 och deras vårdnadshavare. Föreläsningen ska främja ett bra psykiskt mående och hjälpa vuxna och barn att prata om ämnet samt hitta goda strategier för välmående. Den kommer att genomföras i september med uppföljning under läsåret.

Vi har också uppmärksammat en ökad stress i samband med att eleverna får sina första betyg. EHT planerar utifrån det en insats i december i åk 6.

I våra enkäter som elever och föräldrar fyller i har vi överlag väldigt goda resultat. Det område som vi hamnar något lägre på är studiero. Under kommande läsår kommer all personal på skola och fritidshem att delta i en utbildning som heter IBIS (inkluderande beteendestöd i skolan). Syftet är att skapa positiv och inkluderande skolmiljö och en god studiero.

4.3 Framtidsvisioner

- En framtidsvision är att även förskolans respektive hus ska upprätta Trivselmål.
- Under elevråden lyfta diskussioner med eleverna gällande undervisning och dess metoder.

5. Fritidshemmet

5.1 Främjande och förebyggande arbete

För att förebygga all form av kränkande behandling arbetar fritidshemmets personal målmedvetet genom:

- Att vara goda förebilder, exempelvis genom att använda ett vårdat språk, hålla ordning omkring sig, ta ansvar för att det är god stämning på skolan, hjälpa elever med konflikthantering och vara försiktig med sina saker.
- Att dagligen bekräfta varje enskild elev. Detta görs bland annat mellan övergång skola/fritids och i det vardagliga arbetet.
- Att ha tätt samarbete pedagoger emellan. Vid skolans slut då överlämning sker av barnen till fritidshemmets personal ges information om eventuella händelser som kan ha betydelse för eftermiddagsverksamheten.
- Att arbeta med åldersblandade grupper under gemensamma utedagar, lovaktiviteter och i den dagliga verksamheten.
- Att arbeta aktivt med konfliktlösning, pedagoger hjälper elever att lösa konflikter och hitta egna verktyg att lösa olika problem.

- Att medvetet arbeta för att ge alla elever, oavsett könsidentitet, lika stort inflytande över verksamheten och lika stort talutrymme.
- Att ha kontinuerliga diskussioner med eleverna i åldershomogena samt åldersblandade grupper där de kan påverka sin fritidshemsvistelse. Detta sker vid samling och fritidsråd.
- Att skapa en kreativ och inspirerande miljö för både elever och vuxna.
- Att ha en god föräldrakontakt eftersträvas genom tydlig information via InfoMentor (veckoplan) och daglig korridoriskontakt. Fritids bjuder in föräldrar till verksamheten genom b.la. Drop-in fika och fritidshemmets dag.
- EHT träffar fritidspersonalen vid behov och vid två planerade träffar per termin för att informera och/eller handleda om elever och deras behov av anpassningar i verksamheten.

5.2 Åtgärdande arbete

Utifrån de utvärdering som gjorts har fritidshemmet som övergripande mål under läsåret 25/26:

- Att utveckla elevernas sociala samspel och kommunikation.

5.2.1 Planering av fritidshemmets verksamhet

Fritids verksamhet planeras efter att gruppen under starten i augusti kartlagts.

Kartläggningen konstaterar gruppens behov och görs av respektive avdelning. Utifrån den kartläggningen planeras sedan aktiviteter som utvecklar gruppen.

Personalen på fritidshemmet kommer under läsåret 25/26 delta i kompetensutvecklingen som även lärarna deltar i. Syftet är att detta ska öka samsynen och bidra till att barnen får samma bemötande oavsett vilken vuxen de möter.

6. Klagomålshantering

Om det finns något som du som elev eller vårdnadshavare vill att vi på Ängdala ska utreda eller om du/ni vill förmedla missnöje över något tar vi givetvis emot ditt/ert klagomål. Det kan till exempel handla om att du eller ditt barn har svårigheter i skolan, kunskapsmässigt eller socialt. När det gäller klagomålshantering uppmanar vi er att följa Skolinspektionens (2018) rekommenderade gång, vilken är som följer:

- Först och främst vänder du dig till berörd mentor eller lärare.
- Får du inte gehör på det sätt du önskar vänder du dig istället använder dig av vårt klagomåls formulär som finns att tillgå på vår hemsida. Gången kommer då att följa Skollagens krav på rutiner för klagomålshantering enligt; 4 kap 8 § "Huvudmannen ska ha skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildning."
- Klagomål framförs primärt via hemsida under rubriken klagomålshantering

- I er kontakt med oss via vår hemsida måste ni ange ett ämne för klagomålet samt vad det avser. Även efterfrågade kontaktuppgifter måste uppges. Klagomålet kan ställas till rektor, pedagogiskt ansvarig på förskolan, kökschef, biträdande rektor och administrativ chef.
- Inkomna klagomål kommer registreras och får ett ärendenummer.
- Ärendet går vidare till ansvarig handläggare som utreder det enskilda ärendet.
- Ansvarig handläggare ansvarar för kontakt och återkoppling.
- Ansvarig handläggare dokumenterar ärendet och sparar detta på Ängdala Skolors gemensamma server.
- Ansvarig handläggare ansvarar för att följa upp det enskilda ärendet till berörd person eller organisation som framfört klagomålet.
- Ängdala Skolors ledningsgrupp under ledning av rektor sammanställer och analyserar alla inkomna klagomålsärenden på årsbasis.
- Utifrån analysen av de inkomna klagomålen görs en handlingsplan för kommande verksamhetsår.
- Anser du att Ängdala trots detta inte lever upp till reglerna för den pedagogiska verksamheten eller omsorgen kan du anmäla till Skolinspektionen.

Viktigt: Till Skolinspektionen kan du bara anmäla förskolor som drivs av en kommun. Fristående förskolor, som Ängdala, ska du anmäla till den kommun som de ligger i. I vårt fall Vellinge kommun. Om ett barn blivit mobbat eller kränkt i förskolan kan du dock alltid anmäla det till Skolinspektionen och BEO, även om det hänt på en fristående förskola.

7. Källor

Diskrimineringsombudsmannen 2012

Diskrimineringsombudsmannen 2017:

<http://www.do.se/om-diskriminering/diskrimineringsforbud-inom-olika-omraden/diskriminering-inom-utbildningsomradet/>

<http://www.do.se/framja-och-atgarda/forskolan-och-skolans-ansvar/>

<https://unicef.se/barnkonventionen>

Skollagen: http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800

Skolinspektionen 2018: <https://www.skolinspektionen.se/sv/Anmalningar/>